

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Neoddělitelnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků, které vedle školního vzdělávacího programu podrobněji upravuje vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v aktuálním znění a směrnice ředitele školy Pravidla hodnocení žáků školy.

6.1 Základní východiska pro hodnocení žáka

a) Cíl hodnocení žáka

Cílem hodnocení žáka na naší škole je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, jejímž prostřednictvím získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Žák musí vždy vědět, co se bude hodnotit, jaká je k dané konkrétní učební látce formulovaná cílová norma. Zda si stačí zapamatovat, nebo je nutné pochopit souvislosti, anebo je nezbytné zvládnout aplikaci na nové situace. Tedy to, co je standard, co je nadstandard, a co je bráno jako nedostatečný výkon. Celkově má vést hodnocení k motivaci žáka, naopak nesmí vést ke snižování jeho důstojnosti a sebedůvěry.

b) Přístupy k hodnocení a sebehodnocení žáka

Pojetí hodnocení

Hodnocení žáka je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce, mimo výuku, po celý školní rok.

Snažíme se hodnotit

- jednoznačně - hodnocení je pravdivé, nezkreslené, dá se dokázat, je spolehlivé, je objektivní,
- srozumitelně - je informativní, obsažné, žák i rodič mu rozumí, ví, na základě čeho bylo vysloveno, co bylo jeho příčinou, k čemu má pomáhat,
- srovnatelně - s předem stanovenými kritérii,
- věcně - zabýváme se hodnocením průběhu nebo výsledku žakovy činnosti,
- všestranně- užíváme různé formy hodnocení,
- efektivně.

Prosazujeme princip priority pozitivního hodnocení. Hodnotíme práci, výkon, výsledek, hodnotíme to, co se podařilo, povzbuzujeme, zdůrazňujeme hodnotu vykonané práce, úsilí o zlepšení, výsledek práce, způsob provedení. Pěstujeme u žáků vědomí vlastní hodnoty.

Využívání sebehodnocení

Sebehodnocení je jedním z postupů vedoucích k vývoji zdravé a odpovědné osobnosti. Možnost žákovi provést vlastní hodnocení dáváme ještě dříve, než přistoupíme k vnějšímu hodnocení výkonu nebo výsledků žakovy činnosti.

Dovednost sebehodnocení se vytváří dlouho a žákům poskytujeme dostatek času a příležitostí, aby se této dovednosti naučili. Považujeme ji za komplexní dovednost vyžadující zvládnutí cílů na nižších úrovních.

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. Zpočátku probíhá sebehodnocení ústně při komunikativních kruzích nebo žáci hodnotí svou práci formou značek v rámci jednotlivých předmětů na samostatný pracovní list, kde třídní učitel poskytne i zpětnou vazbu. Ve 3. – 5. ročníku učíme žáky již písemnému zhodnocení. Dovednost sebehodnocení se bude postupně rozvíjet po celou dobu povinné školní docházky. Využíváno je také vlastní zhodnocení práce v hodině, práce na projektech, slovní zhodnocení okamžitého výkonu, vlastní klasifikace svého výkonu, hodnocení podílu na práci ve skupině, kooperace ve skupině.

Sebehodnocení žáka je důležitou součástí hodnocení žáků. Má umožnit žákům účast na hodnotícím procesu. Zapojování žáků do procesu hodnocení zajišťují pedagogičtí pracovníci školy.

Využívání portfolia

K autoevaluaci pokroku ve výsledcích výchovy a vzdělávání žáků je využíváno též žákovské portfolio. V první fázi se v něm soustřeďuje vhodný materiál pro hodnocení. Na konci každého pololetí žák s dopomocí učitele třídí uložené práce a vytváří portfolio výstupní. Ve spolupráci s učitelem se snaží o posouzení svého pokroku. Portfolio tak vypovídá i o tom, jak učitel uměl své žáky naučit reflektovat jejich vlastní práci. Materiály se zařazují zásadně s vědomím žáka, u některých žáků rozhodne o zařazení samostatně.

Portfolio je také využíváno pro informovanost rodičů o práci žáka. Možnost shlédnout portfolio svého dítěte mají zákonní zástupci na třídních schůzkách a konzultačních hodinách.

Na 2. stupni se výstupní portfolio vytváří soustředěním hodnotícího materiálu od vyučujících na konci každého čtvrtletí. Do této doby jsou všechny výstupní materiály sloužící pro hodnocení žáka uloženy u příslušných vyučujících. Vedle výstupních portfolií mají žáci na 2. stupni školy zavedeny oborová portfolia z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky.

Obsahem portfolia mohou být tyto doklady a materiály:

- písemné práce, projekty, záznamy pozorování a pokusů, záznamy laboratorních prací,
- záznamy o skupinové práci, o soutěžích, olympiádách, o činnosti na akcích pořádaných školou,
- výsledky interpretace a aplikace vědomostí a dovedností,
- referáty, čtenářské záznamy,
- výtvary výtvarné, literární, hudební, rukodělné,
- záznamy o recitaci, zpěvu, divadelních rolích, hře na hudební nástroj, pohybových aktivitách,
- záznamy o účasti na divadelních a filmových představeních, na koncertech, na sportovních akcích,
- učitelovy poznámky o žákovi, o jeho chování, zálibách a koníčcích, o rozhovorech se žákem i jeho rodiči,
- vyjádření ostatních pedagogů školy o žákovi, o zapojení žáka do života třídy a školy,
- všechny další projevy a výsledky žákovy práce,
- sebehodnocení žáka – žák hodnotí své klady, úspěchy i své nedostatky, neúspěchy.

c) Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se SVP jsou hodnoceni a klasifikováni s přihlédnutím k vzdělávacím možnostem, předpokladům žáka a na základě přiznaných podpůrných opatření ŠPZ. Způsob hodnocení je součástí IVP žáka, který je zpracován s doporučením ŠPZ a se souhlasem rodičů. U žáka se SVP hodnotíme zejména průběh jeho práce, úsilí, nasazení a ne jenom výsledek práce. Hodnotíme celkovou aktivitu, sebevědomí a jeho získané kompetence. Užívají se takové formy hodnocení, které nemají negativní vliv na jeho vzdělávání.

Při formativním (průběžném) hodnocení je žák veden k sebehodnocení a k samostatnému objevování nedostatků vlastní práce. Učitelem mu je poskytována popisná zpětná vazba o tom, co se již naučil a v čem udělal pokrok, jsou mu poskytována vodítka ke zlepšení jeho výkonu (práce s portfoliem, sebehodnotícími dotazníky). Při sumativním (celkovém) hodnocení je zohledňováno omezení žáka se SVP, zejména jeho pokroky ve vzdělávání. Žák s LMP je hodnocen podle jeho funkčního stupně možností a plnění cílů stanovených v IVP, nikoliv podle stupně známek.

Ostatním žákům ve třídě je sdělena podstata individuálního přístupu a způsob hodnocení a klasifikace žáka se SVP.

6.2 Pravidla pro hodnocení žáka

a) Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Pedagogickými pracovníky školy budou k získávání podkladů pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků využívány tyto metody, formy a prostředky:

- soustavné diagnostické pozorování žáka,
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na výuku,
- různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
- kontrolní písemné práce a praktické zkoušky,
 - slohové práce,
 - kontrolní pololetní práce a práce po ukončení tématu,
 - laboratorní práce,
- didaktické testy,
- analýza různých činností žáka,
 - práce s textem a odbornými příručkami, tabulkami, dokumenty a informačními technologiemi,
 - práce s přírodninami a fyzikálními tělesy, mapami,
 - práce na projektech, při laboratorní práci, ve dvojicích a ve skupině, samostatná práce a individuální tvorba,
 - vystoupení žáka, referáty, zapojení v diskusi (diskusní kruh), prezentace,
 - zapojení do soutěží, práce a aktivity pro školu, vlastní literární, výtvarná a hudební tvorba,
- shromažďování a vyhodnocování žákovského portfolia,
- rozhovor se žákem, schopnost sebehodnocení, využití dotazníků (žáci označí, co sami zvládli, kterých cílů dosáhli, co zbývá se naučit),
- práce s chybou (návyk zpětné kontroly vlastní práce, vzájemná kontrola, označení typu chyby, vysvětlení, náprava),
- autentické hodnocení – zjišťování znalostí a dovedností v situacích blízcích se reálným situacím na úkolech důležitých pro praktický život,
- konzultace s ostatními učiteli,
- hodnocení vycházející v 5. a 9. ročníku z výsledků testů Scio a Cermat.

b) Pravidla získávání podkladů pro hodnocení

Žák 5. až 9. ročníku základní školy musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Termín kontrolní práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

c) Kritéria hodnocení žáka

Kritéria hodnocení žáka se odvíjí od klíčových kompetencí. Při hodnocení žáka učitel posuzuje zejména, jak žák

- zvládne výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci svých individuálních možností,

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, je schopen přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává,
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení logické, matematické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problému,
- je schopen se orientovat v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jejich informačních a komunikačních prostředků,
- je schopen samostatné prezentace svých znalostí,
- je schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních částí úloh,
- je schopen využívat mezipředmětových vazeb,
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém,
- je schopen aplikovat etické principy v praxi,
- je schopen pochopit rovnováhu práv a povinností,
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- je schopen změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
- je schopen prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

6.3 Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáka se děje těmito způsoby hodnocení a jejich kombinací:

- **klasifikací** – využíváno při hodnocení dílčích výsledků na 1. i 2. stupni a při celkovém hodnocení žáka na vysvědčení,
- **slovním hodnocením** – využíváno při průběžném hodnocení žáka na 1. i 2. stupni, na žádost rodičů u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadaného žáka také na vysvědčení,
- **pomocí zobrazování** – využíváno při hodnocení dílčích výsledků žáka na 1. stupni.

a) Zásady při hodnocení žáka klasifikací

Pedagogičtí pracovníci při hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů formulovaných v oborových výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení probíhá s přihlédnutím k úrovni kompetencí, které jsou pro žáka dosažitelné vzhledem k jeho věkovým zvláštěnostem, individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin – předměty s převahou teoretického zaměření, předměty s převahou praktických činností a předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají vyučovací předměty:

- vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura, Cizí jazyk (Anglický jazyk),
- vzdělávací oblast Matematika její aplikace – Matematika,
- vzdělávací oblast Člověk a jeho svět – Prvouka, Člověk svět
- vzdělávací oblast Člověk a společnost – Dějepis,
- vzdělávací oblast Člověk a příroda – Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis,
- a
- volitelné předměty – Cvičení z českého jazyka, Cvičení z matematiky, Konverzace v anglickém jazyce, Další cizí jazyk (Německý jazyk), Seminář dějepisný, Seminář přírodovědní, Seminář společenskovední.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají vyučovacích předměty:

- vzdělávací oblast Člověk a společnost – Občanská výchova,
 - vzdělávací oblast Umění a kultura – Hudební výchova, Výtvarná výchova,
 - vzdělávací oblast Člověk a zdraví – Tělesná výchova, Výchova ke zdraví
- a
- volitelné předměty Dramatická výchova, Výtvarné projekty, Sportovní výchova.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech praktického charakteru

Převahu praktického zaměření mají vyučovací předměty:

- vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie – Práce s počítačem, Informatika,
 - vzdělávací oblast Člověk a svět práce – Pracovní výchova
- a
- volitelné předměty Domácnost, Technické činnosti, Technické kreslení, Základy administrativy.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

b) Zásady při slovním hodnocení žáka

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti jeho zákonného zástupce.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

6.4 Stanovení vyučovacích předmětů výchovného zaměření vzhledem k hodnocení výsledků vzdělávání dle školského zákona

Za vyučovací předměty výchovného zaměření¹ považujeme v rámci následujících vzdělávacích oblastí tyto vyučovací předměty:

- vzdělávací oblast Člověk a společnost – Občanská výchova,
- vzdělávací oblast Umění a kultura – Hudební výchova, Výtvarná výchova,
- vzdělávací oblast Člověk a zdraví – Tělesná výchova, Výchova ke zdraví,

¹ Ve smyslu ustanovení § 52 a § 53 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

- vzdělávací oblast Člověk a svět práce – Pracovní výchova
- a
- volitelné předměty Domácnost, Dramatická výchova, Sportovní výchova, Technické činnosti, Výtvarné projekty.